

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Освітня програма	24702 Прикладна механіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	131 Прикладна механіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24702
Назва ОП	Прикладна механіка
Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	131 Прикладна механіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мельничук Микола Дмитрович, Іщенко Юлія Олександрівна, Дзюра Володимир Олексійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	31.03.2021 р. – 02.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nniitm/specialities/131-pm-b/zvit-samoanalizu.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nniitm/specialities/131-pm-b/accred/program.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма, в основному, відповідає критеріям оцінювання якості освітніх програм та здатна забезпечити регламентовані стандартом програмні результати навчання. Разом з цим, для забезпечення належної рівня якості освітньої програми деякі її елементи потребують суттєвого вдосконалення в найближчій перспективі. ОП демонструє міцний взаємозв'язок освітнього процесу із зовнішніми стейкхолдерами та достатнього рівня матеріально-технічне забезпечення, що є основою для формування висококваліфікованих, орієнтованих на ринок праці регіону фахівців. Невідповідність вимогам стандарту ВО за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» у частині VI «Форми атестації здобувачів вищої освіти», зокрема відсутність атестації бакалаврів у формі кваліфікаційної роботи у 2021 році, слабка відповідність академічної та професійної кваліфікації групи забезпечення спеціальності 131 «Прикладна механіка» та не сформована внутрішня система забезпечення якості - основні напрями діяльності ЗВО, на які потрібно звернути увагу для підвищення рівня якості ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Активну участь у розробці та реалізації освітньо-професійної програми беруть представники промисловості регіону, що забезпечує постійну актуальність як освітньої так і наукової складових програми. Практична підготовка здобувачів забезпечується за рахунок налагодження тісної співпраці з підприємствами, установами, організаціями регіону. Здобувачі вищої освіти знають про місце розміщення ОП спеціальності 131 «Прикладна механіка», ознайомлені із системами оцінювання освітніх компонент та мають доступ до РПНД. ЗВО також залучає здобувачів вищої освіти до проведення досліджень шляхом участі у наукових конференціях та конкурсах студентських наукових робіт. ЗВО на цій освітній програмі використовує як НМКД так і силабуси навчальних дисциплін для інформування здобувачів вищої освіти. ЗВО розробив систему чітких та зрозумілих правил проведення контрольних заходів та процедури оскарження їх результатів, які доведені до відома здобувачів вищої освіти. ЗВО використовує технічні засоби (сервіс Unicheck) для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на плагіат. Заклад вищої освіти на освітній програмі 131 Прикладна механіка залучає зовнішніх стейкхолдерів для оновлення освітньої програми, шляхом неформального спілкування та визначення потреб виробників у необхідних для них результатах навчання. ЗВО забезпечує регулярне підвищення кваліфікації НПП, яке здійснюється у співпраці із Національною академією педагогічних наук України, зокрема з університетом менеджменту освіти. Матеріально-технічна база університету задовольняє у повній мірі потреби здобувачів. Достатня кількість наукових лабораторій. Сприятливий соціально-психологічний клімат та умови для навчання за ОП. НПП і здобувачі вищої освіти мають безкоштовний доступ до користування інфраструктурою ЗВО. Використання в освітньому процесі дистанційної платформи Moodle, каналу комунікацій Telegram Bot. Університет реалізує форма інклюзивної освіти, та приділяє значну увагу особам з особливими освітніми потребами. Обширна внутрішня нормативно-правова база, яка знаходиться у відкритому доступі на сайті університету. Наявність повної інформації про ОП на сайті, яка дозволяє усім стейкхолдерам ознайомитися з її складовими.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Відсутність атестації бакалаврів у формі кваліфікаційної роботи у 2021 році, що не відповідає вимогам стандарту ВО за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» у частині VI «Форми атестації здобувачів вищої освіти». Участь студентів у розробці ОПП та у процедурах оновлення змісту ОПП у 2020 році не мають структурованості та чіткості, не визначеною є їх роль і як наслідок не у повній мірі відбувається врахування їхніх інтересів. В процедурах оновлення ОПП необхідне проведення відповідних опитувань, які стосуються конкретно змісту ОК ОПП, широке представництво ЗО у спільних засіданнях колегіальних органів ВСЗЯ, обговорення за участі проектної групи та здобувачів. Не вказано якими ж нормативними компонентами забезпечується інтегральна компетентність. Відсутність додаткових до переліку Стандарту компетентностей та ПРН, які б забезпечили унікальність у ОПП. Логіка формування послідовності викладання певних ОК, тривалість практики потребують перегляду та оновлення. Існуючі процедури формування індивідуальної траєкторії не дають можливості здійснити вибір загальних дисциплін за межами навчального плану ОП. Не існує процедури формування груп для вивчення дисциплін вільного вибору із студентів, що навчаються за різними спеціальностями. Вибірковість з блоків дисциплін обмежує право здобувачів обрати за бажанням більше як одну дисципліну з блоку. Пропонуємо розширити перелік вибірових дисциплін за рахунок залучення дисциплін з інших ОПП та рівнів освіти, передбачивши створення загальноуніверситетського банку дисциплін для вільного вибору студентів. Академічна та професійна кваліфікація НПП, які здійснюють викладання ОК циклу професійної підготовки на ОП лише частково відповідає спеціальності 131 «Прикладна механіка». Процедура конкурсного відбору НПП у ЗВО не може забезпечити конкурентоздатного середовища, яке б сприяло професійному та академічному росту НПП. Пропонуємо посилити публікаційну активність саме в напрямі спеціальності 131 спеціальності 131 «Прикладна механіка». Наявність у деяких викладачів ОП та гаранта індивідуального навчального навантаження від 5 до 10 дисциплін на рік. Експертна група вважає, що така ситуація не сприяє особистому професійному розвитку та якості програми в цілому. Внутрішня система забезпечення якості(ВСЗЯ) не має необхідної нормативно-правової бази для ефективного функціонування. Зокрема відсутні нормативні документи, щодо функціонування "Ради з якості" (про діяльність якої задували під час інтерв'ю), політики та структури ВСЗЯ. Недостатня поінформованість стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти щодо можливості їх залучення до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як

партнерів. Відсутнє публічне розміщення наданих рекомендацій від стейкхолдерів щодо удосконалення ОП «Прикладна механіка». З метою удосконалення рекомендується після громадського обговорення ОП оприлюднювати уніфіковану таблицю із пропозиціями та пропозиціями на сайті університету.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Прикладна механіка» за першим (бакалавр) рівнем вищої освіти (далі ОПП) започаткована в рамках спеціальності 131 «Прикладна механіка» з 2017 року. Метою ОПП є «Формування особистості фахівця, здатного розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладної механіки, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов». Відповідність мети ОПП місії та стратегії освітньої діяльності Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» - далі НУ «ПП» експертній групі встановити не вдалося, оскільки за вказаним у самоаналізі лінком https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/programa/Strategy_PoltNTU_2022.pdf документ відсутній, а також не вдалося знайти стратегію/місію/концепцію на офіційному сайті університету. Вважаємо, що формулювання мети ОПП, що зосереджено виключно на професійній компетентності фахівців, дещо обмежує фокус тих викликів, які пред'являються до сучасного інженера. Особливість ОПП визначено, як: «Високий рівень практичної підготовки фахівців забезпечується розвиненою міжнародною співпрацею в науковій і освітній сферах, наявністю спеціалізованих лабораторій». Вважаємо таке формулювання не конкретним, оскільки дана ОПП не містить додаткових компетентностей та програмних результатів навчання, окрім визначених у стандарті <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/131-prikladna-mekhanika-bakalavr.pdf>. Також, гарант не зміг чітко пояснити унікальність та відмінність програми від аналогічних у регіоні та Україні. Окрім того ОПП «Прикладна механіка» є практично на 100% ідентичною у частині компетентностей, програмних результатів навчання та нормативних фахових компонентів з іншою ОПП «Технології машинобудування» на першому рівні ВО <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/licenzuvannia-ta-akredetacia/nniitm/opp/2020/131-tmb-b.pdf> Під час зустрічей з гарантом ОП та керівництвом університету, проректор Коробко Б.О. запевнив, що для університету є пріоритетним розвиток та інституційна підтримка інженерних програм у тому числі освітніх програм за спеціальністю 131 Прикладна механіка.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Інтереси зовнішніх стейкхолдерів - потенційних роботодавців ОПП вивчала шляхом отримання від них рецензій (додаються до ОПП 2020 р.), зі слів гаранта проекти освітніх програм викладаються періодично(у момент акр. експертизи відсутні на сайті) для обговорення на сайті університету, отримання зворотнього зв'язку відбувається через рецензії на електронну пошту гаранта. Існує практика запрошення на засідання кафедри представників підприємств під час обговорення були отримані пропозиції, щодо оновлення та доповнення ОК та їх змістовного наповнення, прийняті рішення викладені у протоколі засідання кафедри, а саме від 04.02.2020р. №7. Моніторинг потреб та пропозицій від здобувачів освіти здійснюється шляхом опитувань щодо рівня задоволеності студентів матеріально-технічним забезпеченням. Така діяльність провадиться психологічною службою з залученням студентського самоврядування, що було підтверджено під час спілкування з відповідними фокус групами. З 2020 року запроваджено опитування ЗО з використанням внутрішньої системи Moodle. Результати такого моніторингу публічно не оприлюднюються. У ЗВО немає нормативних документів, які б регламентували процедури та обов'язки, щодо проведення опитувань зацікавлених сторін, а також відсутні чіткі механізми для ухвалення рішень за результатами опитувань. Характер таких опитувань не має системності та репрезентативності за окремими ОПП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Відповідність ОПП вимогам ринку праці та регіональному контексту забезпечено через зворотній зв'язок з представниками регіональних компаній у сфері інжинірингу (ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», ПрАТ «Кременчуцький завод дорожніх машин», ТОВ «Полтававагон» (м. Полтава), ПрАТ «Завод «Лтава» (м. Полтава), ПП «Завод «Комсомолец» (м. Лубни), ПрАТ «Хорольський механічний завод»), які представлені у регіоні та потребують фахівців у сфері інжинірингу. Відповідно, враховані потреби регіону у відповідних фахівцях через запровадження освітніх компонент та реалізацію спільних наукових проектів на замовлення від зовнішніх стейкхолдерів. Основні тенденції розвитку спеціальності враховані в ОП за рахунок забезпечення вимог стандарту вищої освіти бакалавра за спеціальністю 131 «Прикладна механіка». Під час розробки ОПП було враховано досвід аналогічних програм саме Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» та Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут» ім. Ігоря Сікорського. Факти імплементації досвіду які задекларовані у ОПП, не були підтверджені, оскільки за період розробки та реалізації ОПП не було реалізовано спільних проектів, або стажувань НПП, студентів під час яких власне можна було б вивчити досвід. Власне, не зрозуміло що ж було впроваджено з досвіду цих університетів, оскільки ні у звіті СО, ні у відповідях гаранта ОПП, академічної спільноти, не було надано чіткого роз'яснення. Під час стажувань викладачів у Люблінській та Білостоцькій політехніці вивчено досвід впровадження сучасних методів у інженерній педагогіці, а також оновлено зміст обов'язкових ОК21 Технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство по аналогії з Nauka o materiałach у Люблінській політехніці; ОК22 Електротехніка, електроніка та мікросхемотехніка по аналогії з Fundamentals of electrical engineering and electronics у Білостоцькій політехніці та Podstawy elektrotechniki i elektroniki у Люблінській політехніці; ОК23 Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання по аналогії з Metrology and measuring systems у Білостоцькій політехніці. Підтвердження ЕГ було отримано під час інтерв'ювань з відповідними фокус групами. ОПП не у повній мірі враховує тенденції розвитку спеціальності, оскільки не містить актуальних навчальних дисциплін, які забезпечують знання та навички у контексті четвертої промислової революції, зокрема: «Промисловий інтернет речей», «Адитивні технології», «Робототехніка», «Хмарні технології», «Великі бази даних», тп.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти бакалавра за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» галузі знань 13 «Механічна інженерія» затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 року, № 865 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/131-prikladna-mekhanika-bakalavr.pdf>). Аналіз матриць відповідності освітніх компонентів показує, що ОПП забезпечує досягнення компетентностей та результатів навчання визначених у стандарті. Однак, інтегральна компетентність не відображена у матрицях відповідності, цей факт не дозволяє встановити які ж освітні компоненти забезпечують формування інтегральної компетентності. Логіко-структурна схема є досить складною для розуміння та не дозволяє встановити логіку побудови через пререквізити та постреквізити дисципліни, а також містить вибіркові ОК, які неможливо спрогнозувати. Остання редакція ОПП затверджена 26.02.2020 р. протокол №10 та введено у дію з 01.09.2020р., відповідно нова редакція передбачає що «Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи» так як вимагає Стандарт. Проте зміни до навчальних планів вступників 2017 року не було внесено і не передбачено виконання кваліфікаційної роботи. ЕГ вважає, що у такому випадку не дотримані вимоги Статті 10 п.5 Закону України «Про Вищу освіту» та Стандарту ВО у частині VI «Форми атестації здобувачів вищої освіти».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Під час формування переліку нормативних освітніх компонентів ОПП було вивчено та враховано досвід університетів Республіки Польща. Активну участь у розробці та реалізації освітньо-професійної програми беруть представники промисловості регіону, що забезпечує постійну актуальність як освітньої так і наукової складових програми. Варто відзначити зацікавленість роботодавців у випускниках ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Відсутність атестації бакалаврів у формі кваліфікаційної роботи у 2021 році, що не відповідає вимогам стандарту ВО за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» у частині VI «Форми атестації здобувачів вищої освіти». 2. Участь студентів у розробці ОПП та у процедурах оновлення змісту ОПП у 2020 році не мають структурованості та чіткості, не визначено є їх роль і як наслідок не у повній мірі відбувається врахування їхніх інтересів. 3. Не вказано якими ж нормативними компонентами забезпечується інтегральна компетентність. 4. Відсутність додаткових до переліку Стандарту компетентностей та ПРН, які б забезпечили унікальність у ОПП. 5. ОПП не містить освітніх компонентів, які б формували у студентів актуальні навички в інженерії у контексті Четвертої промислової революції та Сталого

розвитку у галузі. Рекомендуємо: 1. Дотримуватися вимог Стандарту у частині атестації здобувачів вищої освіти. 2. У процедурах моніторингу та оновлення ОПП необхідне проведення відповідних опитувань студентів, які стосуються конкретно змісту ОК ОПП. 3. Впровадити практику здійснення щорічного моніторингу ОПП робочою групою з метою виявлення слабких та сильних сторін на програмі (наприклад інструментами SWOT аналізу); 4. Забезпечити широке представництво здобувачів освіти та роботодавців у спільних засіданнях колегіальних органів ВСЗЯ, з метою обговорення проєктів ОПП. Доцільно з метою вивчення думок роботодавців, щодо змісту ОПП, варто розробити опитувальні форми (анкетування). 5. Визначити набір освітніх компонентів ОПП, які формують інтегральну компетентність. 6. Розширити перелік компетентностей та результатів навчання ОПП відповідно до регіональних вимог, а також сучасних тенденцій розвитку галузі.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Подальший розвиток ОПП вимагає посилення унікальності та уточнення ролі ОПП у стратегії розвитку університету, впровадження ОК з урахуванням розвитку спеціальності та галузі, формальне залучення здобувачів до моніторингу та перегляду ОПП. Відсутність атестації у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що не відповідає Стандарту та ускладнює можливість комплексно оцінити рівень практичної підготовки здобувачів. Зважаючи на сильні та слабкі сторони ОПП, а також надані рекомендації щодо їх усунення, експертна група дійшла висновку, що недоліки у сукупності є суттєвими, але можуть бути виправлені у межах одного року.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОПП «Прикладна механіка» відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і становить 240 кредитів ЄКТС. Обсяг нормативних компонентів, у тому числі спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти бакалавра за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/131-prikladna-mekhanika-bakalavr.pdf>), становить 180 кредитів (30 кредитів загальної та 150 кредитів професійної підготовки). Обсяг дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти складає 60 кредитів (11 кредитів загальної та 49 кредити професійної підготовки) або 25%. Це відповідає вимогам статті 62 Закону України «Про вищу освіту» та вимогам стандарту вищої освіти бакалавра за спеціальністю. Загальний обсяг практик за ОП становить 12 кредитів. Обсяг кредитів відведених на виконання випускної кваліфікаційної роботи – 9, однак у навчальному плані 2020/2021н.р.(вступ 2017р) - 0.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП є структурованою з позиції загального часу навчання і у цілому відображає можливість отримання здобувачами базової інженерної підготовки. Освітні компоненти ОПП у сукупності спрямовані на досягнення програмних результатів навчання. ПРН згідно опису ОПП у цілому охоплено змістом програми. Освітні компоненти навчального плану складаються з нормативних компонентів(75%) та блоків вибірових компонентів (25%). Аналіз переліку освітніх компонент (ОПП 2020 р.) та наведених в ОПП матриць відповідностей/забезпечення підтверджує повне забезпечення освітніми компонентами програмних результатів навчання, а також відповідних компетентностей. Проте, суть логіко-структурної схеми представленої у ОПП не зміг пояснити гарант програми, крім складності розуміння логіки ОП у матриці відображено також вибірові компоненти, які не можуть впливати та визначати логіку та послідовність вивчення осв. компонентів. Встановлено, часткове порушення послідовності вивчення дисциплін, зокрема «Опір матеріалів», «Взаємозамінність та стандартизація» та «Деталі машин», які вивчають у 4 семестрі. Однак, «Опір матеріалів» та «Взаємозамінність та стандартизація» є пререквізитами до курсу «Деталі машин». До того ж освітня компонента «Технологічні основи машинобудування» є вибірковою і викладається для здобувачів вищої освіти у 7-му семестрі, хоча на думку експертної групи її доцільно було б зробити обов'язковою і розмістити у 5 семестрі, оскільки вона є основою для розуміння матеріалу з обов'язкової освітньої компоненти «Технологія обробки типових деталей та складання машин», яку викладають у 5 семестрі. Аналогічно обов'язкову освітню компоненту «Теоретичні основи технології виробництва деталей та складання машин» на погляд експертної групи також не доцільно викладати у 7 семестрі. Можливість досягнення ПРН дисципліни

«Українська мова (за професійним спрямуванням)» визначених у таблиці 4, зокрема «ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності», «ФК10». Здатність описувати та класифікувати широке коло технічних об'єктів та процесів, що ґрунтується на глибокому знанні та розумінні основних механічних теорій та практик, а також базових знаннях суміжних наук», на думку ЕГ не відповідає даній дисципліні. Щодо формулювання назви курсу як «Українська мова (за професійним спрямуванням)» - у робочих програмах навчальних дисциплін (РПНД) не містить жодного змістовного модуля, який би ідентифікував приналежність до професії. Гарант пояснив, що вивчають технічну термінологію, але ж фахові курси повинні викладатися українською мовою і відповідно під час вивчення цих дисциплін студенти мають можливість вдосконалювати мовну компетенцію. У той же час не представлені у РПНД навчальних дисциплін зв'язку заявлених результатів навчання із системою оцінювання здобувачів та чітких критеріїв оцінювання, що використовуються, не інформує про створені здобувачам можливості реального досягнення результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОП, навчального плану та змісту нормативних освітніх компонент, а також їх порівняння із стандартом вищої освіти бакалавра за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» свідчить про відповідність предметній області спеціальності та бакалаврському рівню вищої освіти. ОП не є міждисциплінарною. ОП забезпечує формування у здобувачів вищої освіти інтегральних, загальних, фахових і предметних компетентностей, комплексу знань та умінь, які б застосовувалися в галузі механічної інженерії. Запропоновані в ОП освітні компоненти (обов'язкового та вибіркового блоків), виконання завдань практик за змістом та по суті переважно відповідають методам і технологіям, якими мають оволодіти майбутні фахівці за спеціальністю прикладна механіка. Зокрема, професійні дисципліни: «Технології конструкційних матеріалів», «Опір матеріалів», «Теоретична механіка», «Теорія машин та механізмів», «Деталі машин», «Гідравліка» та інші, які формують базові інженерні навички та знання та є пререквізитами до спеціалізованих фахових дисциплін, таких як, «Теоретичні основи технології виробництва деталей», «Металорізальні верстати», «Різальний інструмент», «Технологія обробки типових деталей», «Експлуатація, обслуговування та якість машин» та інші, що у сукупності забезпечує можливості для досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання, що відображено у матрицях ОПП. Результати співбесіди зі студентами цієї ОПП підтвердили можливість вільного вибору дисциплін із запропонованих блоків та їхню спрямованість на їх майбутню фахову діяльність.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається за рахунок обрання студентами вибірових дисциплін в циклі загальної (15 кр. вибірових дисциплін) та фахової підготовки (45 кр.). Ця процедура регламентується «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» права на вільний вибір дисциплін» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/vilnii-vybir-disciplin.pdf>). Перелік вибірових блоків навчальних дисциплін (варіативні дисципліни навчального плану) визначають випускові кафедри факультетів та затверджуються деканом. У НП 2017 , 2020 рр. передбачено вільний вибір окремих вибірових дисциплін (або блоків варіативних дисциплін навчального плану) лише в межах навчального плану обраної освітньої програми відповідного освітнього ступеня. Запис на вивчення навчальних дисциплін вільного вибору проводиться, протягом березня-квітня навчального року(вступ на базі ПЗСО) та першого місяця навчання для ЗО (на базі молодшого спеціаліста), що передує року вивчення дисципліни, у деканаті факультету, на якому навчається студент, за його особистою заявою. У випадку, якщо для вивчення окремої вибірової дисципліни (блоку варіативних дисциплін навчального плану) не записалася мінімально необхідна кількість студентів (зазвичай, не менше 20 осіб), деканат доводить до відома студентів перелік дисциплін, що не будуть вивчатися. Після цього студент повинен обрати іншу дисципліну, де вже є або може сформуватися кількісно достатня група студентів. Сформована за рахунок вільного вибору індивідуальна освітня траєкторія згідно положення повинна фіксуватися в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти, однак гарантом були надані у якості індивідуальних планів – залікові книжки студентів, де записи здійснюють викладачі за результатами складання підсумкового контролю. На ОП вибір дисциплін циклу загальної підготовки здійснюється шляхом обрання однієї дисципліни з запропонованих з блоків який містить від 2-3 дисципліни. У вибіровому блоці загальної підготовки знаходиться базовий курс «Комп'ютерна графіка» який є пререквізитою для багатьох дисциплін і формує ФК.7 та ПРН.12 (а не визначені у матриці ОК, такі як «Опір матеріалів», «Інформатика», «Теоретична механіка»). Вибір вибірових дисциплін фахового циклу здійснюється з блоків дисциплін для кожного семестру навчання. До блоку може входити від двох дисциплін. Спількування із студентами, які навчаються за ОП, показало, що вони мають розуміння порядку вибору навчальних дисциплін щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП 2020 року містять 12 кредитів практичної підготовки, у тому числі 3 кредити – навчально-ознайомчої практики та 9 кредитів – виробничої(технологічна/фахова). За інформацією відповідальних осіб ОПП повністю забезпечена базами практики. Власне згідно до діючих угод про співпрацю основними базами практик.: ТОВ «Денасмаш» Полтавський механічний завод (м. Полтава); ПрАТ «Завод «Лтава» (м. Полтава); ТОВ «Електромотор» (м. Полтава); ТОВ «Системи модернізації складів» (м. Полтава); ТОВ «Торговий дім «Полтавський автоагрегатний завод», ТОВ «Техносила-3», ПАТ «АвтоКрАЗ» (м. Кременчук), ДП «Харківський бронетанковий завод», ТОВ «Палвіс», ТОВ «АЛЬКАСАР-ЛТД». Проходження практики на даних підприємствах підтверджено наказами на проходження фахових практик.(відповідь на запит ЕГ). Згідно наказу керівником практики призначають досвідчених викладачів кафедри від ЗВО, а також розпорядженням по підприємству керівника на підприємстві. Керівник практики від підприємства готує відгук та оцінює студента за період проходження практики, кінцеве рішення за результатами захисту приймає керівник від університету. Однак, робочою групою ОП не обґрунтовано доцільність проведення навчальної практики після 1-го року навчання, оскільки протягом 1-го року навчання студенти не вивчають жодної фахової дисципліни. Зі слів гаранта та студентів, фактично відбувається теоретичне вивчення технологій та обладнання, які студенти будуть вивчати протягом наступних курсів, що фактично є дублюванням теоретичної підготовки. ЕГ не отримано підтвердження, що навчальна практика забезпечує ПРН 7 та ПРН 10. В той же час всі наступні фахові практики обсягом лише 3 кредити (тобто 2 навчальні тижні), яких недостатньо для закріплення на практиці теоретичного навчання. Здобувачі та роботодавці підтвердили, що під час виконання практичних та лабораторних робіт, а також під час проходження виробничої практики студенти отримують відповідні практичні навички та вміння. Відбувається одноосібне оцінювання виконання курсових проєктів/робіт. Методичне та організаційне забезпечення процесу проходження практики здійснюється на основі РПНД «Наскрізна програма практичної підготовки для студентів усіх форм навчання, спеціальностей 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 274 Автомобільний транспорт» на інституційному рівні не регламентовано окремим положенням про організацію практичної підготовки. Під час інтерв'ювань студенти позитивно оцінюють рівень отриманих практичних навичок, однак у відкритому доступі не опубліковано звітів, які б відображали результати систематичних опитувань, щодо рівня задоволеності студентів практичною підготовкою.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОПП засвідчує, що дана програма передбачає формування у здобувачів вищої освіти певні соціальні навички (soft skills), які відповідають заявленим компетентностям. Зокрема дисципліни (Філософія; Психологія; Основи екології, Інформатика та програмування; Правознавство та основи конституційного права; Іноземна мова, Організація, планування та основи менеджменту) спрямовані на формування загальних компетентностей, покликаних розвивати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, мовні навички. Під час спілкування з здобувачами вищої освіти було виявлено те, що під час проведення занять науково-педагогічні працівники використовують форми та методи навчання, що передбачають формування навичок комунікації та вміння вирішувати конфліктні ситуації та інше. Встановлено, що обсяг ОК які формують загальні компетенції у тому числі «soft skills» становить менше 15% від нормативної частини. ОПП не містить курсів, змістовних модулів, які спрямовані на формування навичок з лідерства та самоорганізації, здатність працювати у команді, знання основ академічного письма, креативних навичок і тп., які є необхідними для успішного працевлаштування зі слів роботодавців: Шпильки А.М., провідний інженер-конструктор, ТОВ «Політон-Україна», Овчиннікова Б.А., головний інженер-конструктор, ТОВ «Системи модернізації складів».

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 131 «Прикладна механіка» на даний момент відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальний обсяг нормативної частини навчального навантаження згідно НП 2020 року складає 180 кредитів ЄКТС (5400 годин), з яких обсяг аудиторних занять становить 1940 годин (35,9%), а обсяг самостійної роботи здобувачів становить 3460 годин (64,1%). Відповідно аудиторне навантаження на вивчення ОК становить (1/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни та відповідно 2/3 самостійна робота), розподіл навчального навантаження регулюється положенням про організацію навчального процесу. Зі слів викладачів ОПП: кожен розподіляє навчальне навантаження самостійно на свій розсуд. Максимальна кількість аудиторних годин на один тиждень теоретичного навчання становить: 23 години і зменшується з кожним семестром навчання, що формує вміння працювати самостійно. Загальна кількість навчальних дисциплін не перевищує 16 на навчальний рік, та відповідно, до 8 на семестр. Згідно редакції ОПП 2020 року передбачено атестаційну кваліфікаційну роботу, навчальний план 2020 року містить 9 кредитів на кваліфікаційну роботу. Однак даним планом не передбачено часу на виконання кваліфікаційної роботи, оскільки у 8 семестрі навчання теоретичне навчання триває до кінця квітня, далі сесія та 6 тижнів підготовки, якщо врахувати, що роботу за два тижні подати для перевірки на плагіат – фактично 4 тижні.

Тобто студентам фактично буде досить складно якісно виконати кваліфікаційну роботу. Під час відеоконференції студенти підтвердили прийнятний рівень завантаженості за ОПП та відсутність скарг на нестачу часу для самостійної роботи. Таким чином, в цілому на ОПП забезпечено реалістичне фактичне навантаження здобувачів та його відповідність для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В рамках даної ОПП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Згідно з наказом МОН №1296 від 15.10.2019 р. «Про запровадження пілотного проекту у закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» включений до переліку закладів вищої освіти, які є учасниками проекту за спеціальностями 133, 184, 185, 193, що дозволяє напрацювати необхідний досвід та відпрацювати разом з роботодавцями оптимальні способи використання такої форми освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітні складові дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Обсяг ОК, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей є достатнім, не порушує чинних вимог та становить понад 50%. ОПП «Прикладна механіка» була переглянута та оновлена у 2020 році згідно із введенням в дію Стандартом вищої освіти України для спеціальності 131 «Прикладна механіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Практична підготовка здобувачів забезпечується за рахунок налагодження тісної співпраці з підприємствами, установами, організаціями регіону.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Логіка формування послідовності викладання певних ОК, тривалість практики потребують перегляду та оновлення. У закладі не функціонує система моніторингу для встановлення обсягу кредитів, яка б використовувала зворотній зв'язок зі студентами та НПП для систематичного оцінювання та перегляду встановлення кредитів відповідно до фактичних витрат часу, а також розподілу аудиторної та самостійної роботи. Відсутнє розуміння особливостей набуття “soft skills”, як наслідок РПНД не містять опису завдань, якими передбачено набуття “soft skills”, зокрема у межах фахових дисциплін. Існуючі процедури формування індивідуальної траєкторії не дають можливості здійснити вибір загальних дисциплін за межами навчального плану ОП. Не існує процедури формування груп для вивчення дисциплін вільного вибору із студентів, що навчаються за різними спеціальностями. Вибірковість з блоків дисциплін обмежує право здобувачів обрати за бажанням більше як одну дисципліну з блоку. Пропонуємо розширити перелік вибіркових дисциплін за рахунок залучення дисциплін з інших ОПП та рівнів освіти, передбачивши створення загальноуніверситетського банку дисциплін для вільного вибору студентів. Розробити процедури формування груп для вивчення загальних дисциплін вільного вибору із студентів, що навчаються за різними спеціальностями.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура і зміст ОП у цілому відповідають вимогам підкритеріїв 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8. та нормативним показникам обсягу у ЄКТС. Спрямована на формування компетентностей, необхідних у практичній діяльності у галузі. Студенти мають можливість обирати дисципліни, однак лише у межах блоків визначених навчальним планом. Навчальний план та певні робочі програми дисциплін та практики потребують перегляду. Враховуючи сильні та слабкі сторони та рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, експертна група дійшла висновку, що виявлені недоліки не є критичними та не перешкоджають досягненню заявлених цілей та ПРН. Оскільки не погіршують якості та змісту освітньої програми у цілому та можуть бути враховані гарантом та робочою групою ОП під час перегляду на наступний навчальний період.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання у 2021р. (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/-3/pages/rules/nupp-rules-2020.pdf>) та інші нормативні документи оприлюднено в розділі «Вступ 2021» на офіційному сайті. Правила прийому розроблені Приймальною комісією НУ «ПП» відповідно до законодавства України, у тому числі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2021 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15.10.2020 року № 1274, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України №1235/35518 від 11.12.2020 року. Всі положення правил прийому, що стосуються вступу на навчання за першим (бакалаврським) рівнем освіти, є чіткими та зрозумілими для вступників, що підтверджено під час відеоконференції із здобувачами вищої освіти. Оскільки на сайті не відображаються час розміщення інформації складно зрозуміти, чи відповідають терміни оприлюднення нормативним вимогам. Дискримінаційних положень в правилах прийому експертною групою не виявлено. Набір на ОПП здійснюється на базі ПЗСО, за широким конкурсом згідно визначеного переліку сертифікатів ЗНО. Студенти під час онлайн зустрічей підтвердили, що терміни та порядок прийому заяв і документів, а також зарахування на ОП були для них зрозумілими та не викликало жодних труднощів. Загалом, варто відмітити, що оприлюднена на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти інформація щодо правил вступу є досить чіткою, зрозумілою та легкою в пошуку, чому сприяє спеціальна вкладка «Вступ 2021». Додатково на сайті є вкладка «Результати ЗНО «Твої спеціальності», яка допомагає абітурієнтам вибрати спеціальності відповідно до отриманих сертифікатів ЗНО <https://nupp.edu.ua/calculator.html>. Докази: огляд веб-сайту ЗВО, фокус-групи зі здобувачами, допоміжним персоналом.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому за ОП передбачають вступ на перший курс на основі атестата про повну загальну середню освіту та сертифікатів ЗНО з української мови, математики, історії України або іноземної мови або біології або географії або фізики або хімії. Конкурсний бал розраховується з урахуванням вагових коефіцієнтів. Вступники можуть отримати до 20 додаткових балів за участь у Всеукраїнській олімпіаді за одним з предметів ЗНО. Додатково нараховуються бали за успішне закінчення підготовчих курсів університету у рік вступу. Вступна компанія до НУ «ПП» з спеціальності 131 «Прикладна механіка» за освітньою програмою «Прикладна механіка» проводиться приймальною комісією. На сайті ЗВО знаходиться інформація про обсяг державного замовлення та конкурсних пропозицій, калькулятор конкурсного балу <https://nupp.edu.ua/page/derzhzamovlennya-na-bakalavra-maksimalniy-ta-fiksovaniy-obsyag-za-spetsialnostyami.html>. Для вступу на здобуття першого рівня вищої освіти з спеціальності 131 «Прикладна механіка» на сайті ЗВО знаходиться перелік необхідних сертифікатів <https://nupp.edu.ua/calculator.html> Вступні потреби відповідають рівню початкових компетентностей необхідних для початку навчання за освітньою програмою.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюється положенням «Про порядок реалізації права студентів Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка на академічну мобільність» <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/akademichna-mobilnist.pdf> визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з університетами-партнерами здійснюється з використанням системи ECTS. Визнання результатів за цією процедурою не може перевищувати 20% загального навчального навантаження для отримання кваліфікації «Бакалавр». Перезарахування вивчених дисциплін здійснюється на підставі документа з їхнім переліком, кількістю кредитів, результатами вивчення. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі (установі) - партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою НУ «Полтавська Політехніка». Експертна група не отримала підтвердження фактів застосування на практиці визнання ЗВО, результатів навчання отриманих в рамках ОП у інших закладах вищої освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється відповідними наказами та “Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті” наказ №72 від 30.04.2020 (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/rezultati-u-neformalnii-osviti.pdf>), які визначають види освітніх заходів неформальної освіти та вимоги до документів про участь у них. Перезарахування таких результатів навчання здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою. Для перезарахування результатів неформальної освіти створюється науково-методична комісія за спеціальністю, що розглядає запит здобувача про перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Здобувачі вищої освіти мають доступ до неформальної освіти через платформу Coursera for Campus <https://nupp.edu.ua/news/studenti-universitetu-zmozhut-bezkoshtovno-vchitisya-na-coursera.html>. Однак, застосування процедур перезарахування результатів неформальної освіти студентами на ОПП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Процедури вступу є зрозумілими та доступними абітурієнтам через спеціальні інформаційні інструменти <https://nupp.edu.ua/calculator.html> на сайті університету, які значно спрощують пошук потрібної інформації абітурієнту <https://nupp.edu.ua/page/vstup.html>. До позитивної практики можна віднести чітку та зрозумілу процедуру перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, додаткові бали до рейтингу за призові місця у Всеукраїнської олімпіаді для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність на ОПП практики застосування процедур перезарахування результатів навчання отриманих у інших закладах вищої освіти, а також у неформальній освіті, може бути свідченням поганої поінформованості серед студентів та відповідної сервісної підтримки в університеті. Рекомендуємо: 1) систематично проводити інформаційно-роз'яснювальну діяльність серед здобувачів освіти з залученням студентського самоврядування (вебінари, інформаційні пости на сайті, соціальних мережах, тп.), щодо можливостей реалізації кредитної мобільності, а також навчання у неформальній освіті; 2) вказувати на офіційному сайті дату оприлюднення інформації.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому розміщуються вчасно на сайті ЗВО, та є зрозумілими та інформативними з використанням різних методів інформування абітурієнтів. Загалом ОП «Прикладна механіка» відповідає за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3. 3.4. Згідно аналізу сильних та слабких сторін, можна зробити висновок, що ОП має достатню відповідність рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Планування ЗВО вивчення ОК «Іноземної мова» в 1-му, 2-му і 7-му семестрах є досить далекоглядним і має на меті в перших семестрах сформувати здатність спілкуватись іноземною мовою, а в 7-му підготувати здобувачів вищої освіти до ЄВІ при вступі в магістратуру, що є досить позитивною практикою. Однак при зустрічі із здобувачами вищої освіти було встановлено, що при вивченні освітньої компоненти ОК 12 «Іноземна мова», не здійснюється вхідний контроль знань студентів, який дозволив би визначити рівень їх знань та розподілити по відповідних підгрупах для забезпечення оптимального результату. При спілкуванні експертної групи із здобувачами вищої освіти встановлено, що у здобувачів вищої освіти є потреба у збільшенні кількості годин відведених на практичну підготовку. Таку ж потребу отримано і від представників роботодавців, які звернули увагу на доцільність посилення практичної підготовки студентів. При цьому механізму реалізації потреб здобувачів вищої освіти в напрямку вибору оптимальних форм і методів навчання для освітніх компонент циклу професійної підготовки не виявлено. ЗВО на

запит експертної групи було надано результати опитування здобувачів вищої освіти із ОК «Іноземна мова» та «Історія України та української культури» 1-го, 3-го та 4-го курсів. Аналіз результатів тестового опитування показав часткову невідповідність тестових питань рівню вищої освіти на якому навчаються здобувачі вищої освіти. Наприклад з дисципліни «Іноземна мова» для здобувачів 4-го курсу питання «Вивчення навчальної дисципліни було корисним для мого подальшого дисертаційного дослідження та допомогло мені», або «У результаті вивчення навчальної дисципліни я мав наукові результати, які в подальшому опублікував у друці (у електронному вигляді) ». На ці питання здобувачами було дано позитивну відповідь, що ставить під сумнів ефективність такого тестування як засобу зворотного зв'язку із здобувачами вищої освіти.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Цілі, зміст та програмні результати навчання з освітньої програми спеціальності 131 «Прикладна механіка» наведено у освітньо-професійній програмі, яка розміщений у відкритому доступі за посиланням <https://nupp.edu.ua/page/specialnist-131-prikladna-mekhanika-b.html>. Здобувачі вищої освіти знають про місце розміщення цього документа, що було з'ясовано експертною групою під час спілкування із здобувачами вищої освіти. Інформацію про зміст, структуру навчальних дисциплін здобувачі вищої освіти отримують із робочих програм навчальних дисциплін, до яких їм надано доступ через електронну бібліотеку ЗВО. За допомогою цього інструменту здобувач може знайти необхідний матеріал (конспекти лекцій, методичні вказівки та інші матеріали) шляхом пошуку за ключовими словами, прізвищем автора та багатьма іншими критеріями. Це позитивна практика, яка набуває великого значення в період дистанційного навчання. Під час спілкування із академічним персоналом отримано інформацію про те, що інформування здобувачів вищої освіти про критерії оцінювання на кожній освітній компоненті відбувається на першій лекції із робочої програми дисципліни. У робочій програмі до освітніх компонент встановлено форми оцінювання, однак критерії оцінювання в них не описані, тому здобувачі вищої освіти не мають чіткого розуміння системи оцінювання з кожної окремої освітньої компоненти. Крім цього під час зустрічі із академічним персоналом експертною групою встановлено, що у кожного НПП для кожної окремої освітньої компоненти є своя система оцінювання за виконання окремих видів робіт (практична/лабораторна), яка в подальшому масштабується для визначення відведеної на поточний контроль суми балів. Цю інформацію також підтверджено при спілкуванні із здобувачами вищої освіти. На думку ЕГ наявність у певних силабусах недостатньо чітких критеріїв, що може призвести до конфліктних ситуацій пов'язаних з об'єктивністю оцінювання, а також невідповідність результатів навчання тим видам навчальної діяльності здобувачів за якими передбачено оцінювання. Як засіб інформування здобувачів вищої освіти на ОП спеціальності 131 Прикладна механіка із змістом освітніх компонент було обрано навчально-методичні комплекси. Вибір такої форми інформування, із слів гаранта ОП обґрунтовано тим, що у НМКД наведено стислий перелік інформаційних матеріалів необхідних для розуміння її структури, мети та змісту освітньої дисципліни. Також НМКД містять науково-методичне забезпечення курсів. Додатково ЗВО на цій освітній програмі використовує силабуси навчальних дисциплін для інформування здобувачів вищої освіти про: кількість годин відведених на освітню компоненту, кількість змістовних модулів, форму контрольних заходів та індивідуального завдання, якщо таке є.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО залучає здобувачів вищої освіти до проведення досліджень шляхом участі у наукових конференціях, організованих на базі ЗВО та конкурсах студентських наукових робіт. Перелік тез доповідей конференцій надано на запит експертної групи п. 9 запиту. Тематика опублікованих праць відповідає спеціальності 131 Прикладна механіка і складається із 38 тез конференцій. Однак при спілкуванні із здобувачами вищої освіти встановлено невідповідність наукових інтересів НПП, які здійснюють викладання циклу професійних освітніх компонент спеціальності 131. Зокрема здобувачами було зазначено, що розробки НПП кафедри орієнтовані в основному на розробку будівельної техніки. На сторінці кафедри будівельних машин та обладнання національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» <https://nupp.edu.ua/page/kafedra-budivelnikh-mashin-ta-obladnannya.html> в закладках «Науково-дослідницька робота» та «IV Всеукраїнська науково-технічна конференція «Створення, експлуатація і ремонт автомобільного транспорту та будівельної техніки» наведено інформацію про наукові здобутки та проведені наукові заходи із залученням здобувачів вищої освіти, що мають дотичне відношення до спеціальності 131 Прикладна механіка. Також в закладці «Студентське життя» наведено напрями наукових досліджень здобувачів вищої освіти: «Студенти при кафедрі будівельних машин та обладнання беруть активну участь у науковій діяльності. Напрями наукових досліджень: удосконалення конструкції, технічного обслуговування та технічного діагностування автомобільного транспорту, теоретичне обґрунтування і створення засобів механізації ручної праці в будівництві; теоретичне обґрунтування і створення віброформувальних машин для підприємств збірного залізобетону; удосконалення робочих органів будівельних, землерийно-транспортних і дорожніх машин та інші», що свідчить про відсутність досліджень прямо пов'язаних із спеціальністю Прикладна механіка. Таким чином заклад вищої освіти не в повній мірі забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації саме цієї освітньої програми відповідно до спеціальності 131 Прикладна механіка.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЗВО залучає здобувачів вищої освіти до проведення досліджень шляхом участі у наукових конференціях, організованих на базі ЗВО та конкурсах студентських наукових робіт. Перелік тез доповідей конференцій надано на запит експертної групи п. 9 запиту. Тематика опублікованих праць відповідає спеціальності 131 Прикладна механіка і складається із 38 тез конференцій. Однак при спілкуванні із здобувачами вищої освіти встановлено невідповідність наукових інтересів НПП, які здійснюють викладання циклу професійних освітніх компонент спеціальності 131. Зокрема здобувачами було зазначено, що розробки НПП кафедри орієнтовані в основному на розробку будівельної техніки. На сторінці кафедри будівельних машин та обладнання національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» <https://nupp.edu.ua/page/kafedra-budivelnikh-mashin-ta-obladnannya.html> в закладках «Науково-дослідницька робота» та «IV Всеукраїнська науково-технічна конференція «Створення, експлуатація і ремонт автомобільного транспорту та будівельної техніки» наведено інформацію про наукові здобутки та проведені наукові заходи із залученням здобувачів вищої освіти, що мають дотичне відношення до спеціальності 131 Прикладна механіка. Також в закладці «Студентське життя» наведено напрями наукових досліджень здобувачів вищої освіти: «Студенти при кафедрі будівельних машин та обладнання беруть активну участь у науковій діяльності. Напрями наукових досліджень: удосконалення конструкції, технічного обслуговування та технічного діагностування автомобільного транспорту, теоретичне обґрунтування і створення засобів механізації ручної праці в будівництві; теоретичне обґрунтування і створення віброформувальних машин для підприємств збірного залізобетону; удосконалення робочих органів будівельних, землерийно-транспортних і дорожніх машин та інші», що свідчить про відсутність досліджень прямо пов'язаних із спеціальністю Прикладна механіка. Таким чином заклад вищої освіти не в повній мірі забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації саме цієї освітньої програми відповідно до спеціальності 131 Прикладна механіка.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація ЗВО в напрямі академічної мобільності здійснюється у відповідності до «Положення про порядок реалізації права студентів Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка на академічну мобільність», розглянутого Вченою радою університету та затвердженого наказом ректора № 141 від 30.05.2016. ЗВО не має міжінституційних угод укладених для програм академічної мобільності НПП чи здобувачів вищої освіти в межах ОП спеціальності 131 «Прикладна механіка». Інформацію про це отримано під час спілкування із керівником підрозділу міжнародного співробітництва Вірченко В.В. Також не було подано і заявок на проекти Saraciti Building in the field of Higher Education (CBHE). Також НПП, які здійснюють викладання на ОП спеціальності 131 «Прикладна механіка» не брали участі в інших міжнародних заходах (міжнародні наукові чи освітні конкурси та гранти). Низький рівень активності НПП ОП спеціальності 131 «Прикладна механіка» та практично відсутня практика залучення здобувачів вищої освіти з цієї спеціальності до програм академічної мобільності, на думку експертної групи, зумовлена недостатнім стимулюванням цього виду діяльності в системі рейтингового оцінювання, яка регламентується «Положенням про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів та інститутів університету». Єдиним проявом інтернаціоналізації ЗВО є участь здобувачів вищої освіти у міжнародних наукових заходах, зокрема студентських наукових конференціях, про що отримано підтвердження при спілкуванні з здобувачами вищої освіти та НПП. Крім цього дана інформація підтверджується фотографіями на сторінці кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Здобувачі вищої освіти знають про місце розміщення ОП спеціальності 131 «Прикладна механіка», ознайомлені із системами оцінювання освітніх компонент та мають доступ до РПНД. ЗВО також залучає здобувачів вищої освіти до проведення досліджень шляхом участі у наукових конференціях та конкурсах студентських наукових робіт. ЗВО на цій освітній програмі використовує як НМКД так і силабуси навчальних дисциплін для інформування здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У РПНД не описані критерії оцінювання, тому здобувачі вищої освіти не мають чіткого розуміння системи оцінювання з кожної окремої освітньої компоненти. Для кожної окремої освітньої компоненти є своя система оцінювання за виконання окремих видів робіт, яка в подальшому масштабується для визначення відведеної на поточний контроль суми балів. Не усі НПП оновлюють РПНД на основі наукових досягнень і сучасних практик. ЗВО не розробило механізму контролю якості РПНД до освітніх компонент гарантом ОП. Перелік інформації, яка надається у силабусах до ОК є досить обмеженою і не відображає змісту курсу та його структури. НПП, які здійснюють викладання на ОП спеціальності 131 «Прикладна механіка» не здійснюють жодної активності щодо

участі у міжнародних наукових чи освітніх конкурсах чи грантах. ЗВО та гаранту ОП слід посилити контроль за якістю РПНД, а також збільшити інформативність силабусів до ОК. Основним напрямом удосконалення якості ОП за даним критерієм, на думку експертної групи є укладання міжінституційних угод для реалізації програм академічної мобільності НПП та здобувачів вищої освіти в межах спеціальності 131 «Прикладна механіка». Це дозволить активізувати діяльність з академічної мобільності, зокрема освітньої та наукової її компонент.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Відповідність за даним критерієм неповна, оскільки ЗВО необхідно здійснювати залучення здобувачів вищої освіти до наукових досліджень саме в напрямі спеціальності 131 "Прикладна механіка" та програм академічної мобільності. Також встановлено, що форми та методи навчання і викладання в загальному сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, а інформація щодо цілей, змісту, порядку та критеріїв оцінювання є загальнодоступними для учасників освітнього процесу, що стало визначальним при оцінці рівня відповідності даному критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів у ЗВО прописані в п.3.2 «Положення про семестровий контроль» і доводяться до здобувачів вищої освіти на першому занятті із кожної освітньої компоненти. Також форми контрольних заходів прописані у робочих навчальних планах дисциплін, до яких здобувачі вищої освіти мають доступ через електронну бібліотеку. Графік проведення контрольних заходів згідно п. 3.5 «Положення про семестровий контроль» складається директором інституту (деканом факультету) та погоджується навчальним відділом і не пізніше ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії доводиться до відома науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти. Навчання в поточному семестрі у ЗВО відбувалось у змішаній формі. Для здійснення дистанційного навчання в період карантинних обмежень ЗВО було обрано платформу Moodle, через який здійснюється контроль знань здобувачів в якості тестування та завантаження індивідуальних завдань. Крім цього спілкування з НПП відбувається за допомогою платформи Zoom. Через доступ до електронної бібліотеки здобувачі вищої освіти мають доступ до навчальних матеріалів дисциплін. Кількість балів за кожен вид робіт по освітніх компонентах НПП виславляють в електронний журнал та доводять до відома здобувачів вищої освіти. Ефективність платформи Moodle для здійснення дистанційного навчання підтверджена під час спілкування експертної групи із здобувачами вищої освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У відповідності до стандарту вищої освіти України ступеня вищої освіти бакалавр, спеціальності 131 Прикладна механіка, затвердженого наказом МОН №865 від 20.06.2019 передбачена форма підсумкової атестації у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи. Крім цього в ОПП «Прикладна механіка» ЗВО редакції 2020 року також вказана форма підсумкової атестації у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи. Однак, фактично, ЗВО на цій освітній програмі встановив власну форму підсумкової атестації у вигляді кваліфікаційного іспиту, що не відповідає вимогам стандарту. ЗВО обґрунтовує таке рішення тим, що на момент вступу здобувачів вищої освіти на освітню програму Стандарт вищої освіти не був введений в дію і не нормував форму підсумкової атестації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО розробив систему правил проведення контрольних заходів, яка регламентується внутрішніми нормативними документами, зокрема: «Положенням про екзаменаційну комісію»; «Положенням про семестровий контроль», ЗВО забезпечує вільний доступ до цих документів на сторінці ЗВО за посиланням <https://nupp.edu.ua/page/documents.html>. Кількість контрольних заходів та їх форми для кожного навчального семестру визначаються навчальним планом із спеціальності та доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру викладачами, які будуть здійснювати читання відповідних освітніх компонент. Також форми контрольних заходів дублюються у робочих програмах навчальних дисциплін. Форми семестрового контролю описані в «Положенні про семестровий контроль», де у п. 3.2 вказано, що «Семестровий контроль проводиться у письмовій формі за контрольними завданнями, а також шляхом тестування». Використання тестування для проведення контрольних заходів це позитивна практика, яка забезпечує об'єктивність системи оцінювання здобувачів вищої освіти при проведенні контрольних заходів. В окремих випадках семестровий контроль може проводитись в усній формі за екзаменаційними білетами, з обов'язковим оформленням аркуша усного опитування, що також є запобіжним заходом при необ'єктивному оцінюванні. Разом з тим у п.4.1 цього положення вказано, що контрольні заходи приймаються «лекторами, які викладали курс». Така практика є недостатньо прозорою, оскільки не виключає ризиків необ'єктивного оцінювання здобувачів вищої освіти. Процедура оскарження результатів оцінювання при проведенні контрольних заходів наведена у «Положенні про семестровий контроль», де п. 4.10. передбачена можливість здобувачів вищої освіти оскаржити результати семестрового контролю з навчальної дисципліни шляхом написання письмової заяви в деканат. Також в цьому пункті прописана процедура проведення окремо повторних усних та письмових контрольних заходів. Під час спілкування експертної групи із здобувачами вищої освіти було встановлено, що здобувачі вищої освіти знають вищеписані процедури проходження контрольних заходів та процедури оскарження їх результатів. В п. 4.19. «Положення про семестровий контроль» наведено шкалу оцінювання для усіх освітніх компонент, зокрема вказано, що оцінка за семестровий контроль де форма семестрового контролю – екзамен виставляється як сума трьох складових: поточного контролю, модульного контролю (0 - 50 балів) та семестрового контролю (0 – 50) балів, де форма семестрового контролю диференційований залік – на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО регламентуються наступними внутрішніми нормативними документами: – кодексом академічної доброчесності та корпоративної культури Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/akadem-dobrochesnist/kodeks-adkk-pntu-2016.pdf>; – положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітніх та наукових роботах у Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/asp-doc/polozhennia/akadem-plagiat.pdf>; – положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Полтавському національному технічному університеті імені Юрія Кондратюка» <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/akadem-dobrochesnist/polozhennia-komisii-etiki-dobrochesnosti.pdf>. На сайті ЗВО розміщена відповідна сторінка «Академічна доброчесність», де розміщені посилання на ці нормативні документи. «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату..» містить комплекс заходів із попередження та виявлення академічного плагіату, що дозволить ЗВО запобігати таким проявам академічної недобропорочності в майбутньому. Також для виявлення збігів текстів в кваліфікаційних роботах ЗВО використовує відповідні технологічні рішення, зокрема сервіс Unicheck, який рекомендований МОН України. Позитивом також є й те, що ЗВО забезпечує безкоштовну першу і другу (повторну) перевірку на збіги текстів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, хоча цей факт документального підтвердження не знайшов, але був виявлений під час спілкування експертної групи з особою відповідальною на кафедрі за перевірку кваліфікаційних робіт на плагіат Васильєвим О.С. та проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи Коробко Б.О. Однак у вищезазначених внутрішніх нормативних документах не описані заходи, які будуть відбуватись у випадку виявлення академічного плагіату та форм академічної відповідальності, які б корелювати із тими, що описані у п. 5 статті 42 Закону України Про освіту від 05.09.2017 № 2145-VIII (із змінами). Крім цього, процедура допуску до захисту кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти вимагає розгляду звіту, сформованого програмою Unicheck, на засіданні кафедри, що робить цей процес занадто формальним та складним. Недоліком цього підкритерію є те, що заклад вищої освіти не здійснює заходів із популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЗВО розробив систему чітких та зрозумілих правил проведення контрольних заходів та процедури оскарження їх результатів, які доведені до відома здобувачів вищої освіти. ЗВО використовує технічні засоби (сервіс Unicheck) для перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на плагіат. Крім цього ЗВО забезпечує безкоштовну першу і другу (повторну) перевірку на збіги текстів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЗВО не здійснює заходів з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти. Однак основним недоліком в межах даного критерію є те, що ЗВО на цій освітній програмі встановив власну форму підсумкової атестації у вигляді кваліфікаційного іспиту, що не відповідає вимогам діючого стандарту вищої освіти. ЗВО потрібно здійснити коригувальні заходи із приведення у відповідність форми підсумкової атестації. Проведення регулярних заходів з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти було б відмінною практикою.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Відповідність критерію неповна. ЗВО потрібно забезпечити проведення регулярних заходів із академічної доброчесності серед академічного персоналу та здобувачів вищої освіти. Однак саме невідповідність форми підсумкової атестації тій, яка наведена у діючому стандарті вищої освіти стала вирішальною при визначенні рівня відповідності цьому критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація НПП, яка оцінюється за видами і результатами професійної діяльності осіб за спеціальністю, які застосовуються до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності і прописані у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 із змінами не в повній мірі відповідає освітнім компонентам за якими провадиться освітня діяльність на ОП спеціальності 131 Прикладна механіка. Так для прикладу освітню компоненту «Різальний інструмент», з якої здобувачі вищої освіти виконують і курсовий проект забезпечує проф. Срібнюк С.М., який немає наукових публікацій за напрямом даної освітньої компоненти. Публікаційна активність НПП, які викладають освітні компоненти циклу професійної підготовки в періодичних наукових виданнях є доволі слабкою. Згідно таблиці відповідності Переліку напрямів, за якими здійснювалася підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра затвердженого наказ МОН України 06.11.2015 № 1151 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 12.04.2016 № 419) базову освіту за спеціальністю мають лише 2 НПП, які викладаються ОК із циклу професійної підготовки, це гарант Васильєв Є.А. та Васильєв А.В. Фахові статті та об'єкти права інтелектуальної власності (патенти на винаходи та корисні моделі), переважної більшості НПП, які викладають освітні компоненти циклу професійної підготовки, згідно таблиці відповідності Переліку наукових спеціальностей (Перелік 2011р.) та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 06 листопада 2015 року № 1151 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 12 квітня 2016 року N 419) відповідають галузі науки 05.05.02 «Машини для виробництва будівельних матеріалів і конструкцій» і, відповідно, спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» а не спеціальності 131 «Прикладна механіка». Це підтверджується аналізом наукових інтересів вищезгаданих НПП на сторінці кафедри, закладка «склад кафедри» (<https://nupp.edu.ua/page/kafedra-budivelnikh-mashin-ta-obladnannya.html>) та аналізом таблиці 2 (Зведена інформація про викладачів ОП), що наведена у відомостях про самооцінювання освітньої програми <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nniitm/specialities/131-pm-b/zvit-samoanalizu.pdf>. Згідно наказу ректора НУ "ПП" №285 від 17.11.2020 доц. Васильєва Є.А., призначено гарантом на чотирьох освітніх програмах у межах спеціальності 131. <https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/licenzuvannia-ta-akredetacia/nakaz/nakaz-285-17112020.pdf>. Згідно наданої за запитом інформації, щодо індивідуального навантаження гарант Васильєв Є.А., має 600 год. аудиторного навантаження, що не відповідає положенню про організацію освітнього процесу, яке передбачає диференціацію навантаження, зокрема для доцента 525-575 годин.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору ЗВО, які описані в «Положенні про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації» і

затверджена на засіданні Вченої ради університету, протокол № 21 від 29.05.2015 р. <https://nupr.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-npp.pdf> не прописані чіткі та зрозумілі критерії за якими визначають професійну та академічну кваліфікацію, зокрема відповідність освітнім компонентам, на які претендує претендент на заміщення вакантної посади. Згідно п. 6 вищезгаданого положення професійна кваліфікація претендента на посаду визначається наступним чином: «Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому прочитати пробні лекції, провести практичні заняття». Процедура конкурсного відбору, описана в Положенні ЗВО не узгоджується також із видами і результатами професійної діяльності осіб за спеціальністю, які застосовуються до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності і прописані у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 із змінами. Використання описаної у «Положенні про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації» процедура конкурсного відбору НПП не може забезпечити конкурентоздатного середовища, яке б сприяло професійному та академічному росту НПП, високий рівень їх професіоналізму, як і висококваліфікованого викладання відповідно до цілей освітньої програми. Підтвердження цієї процедури було отримано під час зустрічі із академічним персоналом, зокрема доц. Нестеренко М.М. вказав на те, що процедура конкурсного відбору полягає у зібранні необхідного комплексу документів після чого здійснюється розгляд кандидатури та голосування на засіданні ради інституту та університету. Інформацію про наявність звітування НПП за виконану за звітний період роботу (якщо кандидатура подається не вперше), аналіз відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП освітнім компонентам, які він буде викладати експертною групою не отримано.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Для взаємодії з роботодавцями у ЗВО у 2014 році створено сектор по зв'язкам з виробництвом, діяльність якого здійснюється на основі відповідного положення. <https://nupr.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-sektor.pdf>. Заклад вищої освіти на освітній програмі 131 Прикладна механіка залучає зовнішніх стейкхолдерів для оновлення освітньої програми, шляхом неформального спілкування та визначення потреб виробників у необхідних для них результатах навчання. Інформацію про це отримано експертною групою під час спілкування з фокус групою роботодавців. Недоліком в контексті такого спілкування є незафіксовані належним чином (в протоколах засідання кафедри) потреби зовнішніх стейкхолдерів. Для проведення теоретичних чи практичних занять роботодавці не залучаються. Інформацію про це отримано під час спілкування із здобувачами вищої освіти на цій освітній програмі усіх курсів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО не залучає до аудиторних занять зовнішніх стейкхолдерів, зокрема професіоналів практиків. Підтвердження про це було отримано під час спілкування з фокус групою здобувачів вищої освіти всіх курсів та роботодавців. Обґрунтуванням такої ситуації є те, що роботодавці є доволі зайняті люди із щільним робочим графіком. Однак проведення ознайомчих заходів із сучасним виробничим обладнанням, технологіями та проблемами виробництва здійснюються регулярно у вигляді різноманітних практик.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

На запит експертної групи інформації, щодо підвищення кваліфікації всіх НПП ОП спеціальності 131 Прикладна механіка з 2016 по 2021р. (п. 13 запиту на інформацію) ЗВО було надано відповідну інформацію, в якій наведені відомості щодо підвищення кваліфікації НПП із зазначенням дати проведення підвищення кваліфікації, закладу на базі якого було здійснено та документ із реєстраційними даними, який це підтверджує. Під час зустрічі із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами директором департаменту організації навчального процесу, акредитації та ліцензування Максименко О.С. було вказано що у ЗВО щорічно формується план підвищення кваліфікації НПП і цей процес здійснюється у відповідності до цього плану здебільшого в інших закладах освіти в залежності від професійного спрямування. Також проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи Коробко Б.О. було вказано, що підвищення кваліфікації НПП ЗВО здійснюється у співпраці із Національною академією педагогічних наук України, зокрема з університетом менеджменту освіти. При цьому підвищення кваліфікації здійснюється працівниками цього університету на базі Національного університету "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка", що на думку експертної групи, створює додаткові зручності для НПП, які проходять підвищення кваліфікації.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО розробив і запровадив систему стимулювання викладацької майстерності, що сприяє професійному росту НПП. Робота системи стимулювання базується на внутрішніх нормативних документах, зокрема «Положенні про призначення, перегляд та зняття надбавок до посадових окладів працівникам Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка» затвердженого наказом ректора 04.09.2003р. <https://nuppp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/ndbavki-i-doplati.pdf> та «Положенні про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів та інститутів університету» затвердженого наказом по університету 03.02.2021р. <https://nuppp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/2021-reiting-vikladachiv.pdf> «Положенні про стимулювання учасників наукового і освітнього процесу Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка за результатами публікаційної та винахідницької діяльності», затвердженого наказом Наказ по університету від 16.05 2016 р. №123, яке було надано на запит експертної групи. Розроблені у цих нормативних документах критерії всебічно охоплюють усі сфери діяльності НПП в університеті. Також задоволеність системою стимулювання підтверджена в результаті опитування НПП, які здійснюють викладання освітніх компонент циклу професійної підготовки. Однак розроблена система стимулювання має деякі недоліки, зокрема згідно показника Р4.9 «Положення про рейтингове оцінювання...» НПП, який у звітному періоді виступає гарантом освітньої програми при успішному проведенні акредитації освітньої програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти КОЕФ 2,0, що не стимулює Гарантів освітніх програм до виконання покладених на них Положенням про гаранта освітньої програми, групу забезпечення спеціальності та проєктну групу національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» <https://nuppp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/polozhennia-pro-garanta.pdf> 22-х пунктів обов'язків протягом усього періоду навчання та викладання на освітній програмі.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Заклад вищої освіти на освітній програмі 131 Прикладна механіка залучає зовнішніх стейкхолдерів для оновлення освітньої програми, шляхом неформального спілкування та визначення потреб виробників у необхідних для них результатах навчання. ЗВО забезпечує регулярне підвищення кваліфікації НПП, яке здійснюється у співпраці із Національною академією педагогічних наук України, зокрема з університетом менеджменту освіти. При цьому підвищення кваліфікації здійснюється працівниками цього університету на базі Національного університету "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка", що на думку експертної групи, створює додаткові зручності для НПП, які проходять підвищення кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація НПП, які здійснюють викладання ОК циклу професійної підготовки на ОП лише частково відповідає спеціальності 131 «Прикладна механіка». Процедура конкурсного відбору НПП у ЗВО не може забезпечити конкурентоздатного середовища, яке б сприяло професійному та академічному росту НПП. Розроблена ЗВО система стимулювання не стимулює Гарантів освітніх програм до виконання покладених на них обов'язків протягом усього періоду навчання та викладання на освітній програмі. ЗВО не залучає до аудиторних занять зовнішніх стейкхолдерів, зокрема професіоналів практиків. Наявність у деяких викладачів ОП та гаранта індивідуального навчального навантаження від 5 до 10 дисциплін на рік. Експертна група вважає, що така ситуація не сприяє особистому професійному розвитку та якості програми в цілому. Пропонуємо посилити публікаційну активність саме в напрямі спеціальності 131 спеціальності 131 «Прикладна механіка».

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Вирішальним при визначенні рівня відповідності даному критерію є невідповідність академічної та професійної кваліфікації НПП спеціальності 131 «Прикладна механіка». Причиною цього явища є недосконалість процедури конкурсного відбору НПП у ЗВО, яка не може забезпечити конкурентоздатного середовища для професійного та академічного росту. Наслідком цього є зокрема і низька активність з академічної мобільності. Невідповідність кваліфікації НПП групи забезпечення спеціальності 131 «Прикладна механіка» ставить під сумнів досягнення цілей та програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти, передбачених стандартом вищої освіти, що є досить вагомим недоліком.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічних ресурсів ЗВО, а також навчально-методичного забезпечення освітньої програми «Прикладна механіка» здійснювалися під час відповідної зустрічі за допомогою відеореєстратора, який підготував та продемонстрував з поясненнями гарант ОП (https://pntueduua-my.sharepoint.com/:v/g/personal/k37_nupp_edu_ua/EYEW51I3Q-pFsI-YyJ2Yki8B4AMW_KNt_7eBRxdqIKv_5A). Таким чином експертна група ознайомилася з матеріально-технічною базою, яка використовується на ОП, а саме: окремий модуль навчально-виробничої лабораторії технології машинобудування (токарні, фрезерувальні верстати, зварювальний прилад, ознайомлення з ливарними роботами); 5 навчальних лабораторій (опору матеріалів, матеріалознавства, деталей машин, гідро приладів, підйомно-транспортних машин (ОК, який входить до вибіркового навчальних дисциплін ВБ 11.1)); один навчальний центр «КіберРобоЛаб»; навчальна лабораторія Siemens «Digitalization Electrification Automation». ОП «Прикладна механіка» в достатній мірі забезпечена комп'ютерними класами, класами для аудіювання іноземних мов, 3 лекційні мультимедійні аудиторії. Гарант ОП на запит ЕГ надіслав скріни Договорів про надання послуг «Пакети освітнього програмного забезпечення». Здобувачі які навчаються на ОП мають змогу вивчати в спеціалізованих комп'ютерних класах програмне забезпечення Autodesk AutoCAD 2020 (125 робочих місць), Autodesk Inventor 2020 (125 робочих місць), Fusion360, Solidworks EDU Edition 20-21 (<https://nupp.edu.ua/news/it-kompaniya-podaruvala-universitetu-dvi-tisyachi-litsenzyi-solidworks-edu.html>), PowerShape, Power Mill, ArtCAM (25 робочих місць), Minitab (15 робочих місць). Під час спілкування з фокус групою здобувачів експертна група виявила їх невідомість щодо програмного забезпечення Solidworks. Бібліотечно-інформаційна система ЗВО забезпечує студентів та НППІ ОП необхідними навчально-науковими ресурсами. Бібліотека також забезпечена електронними версіями навчально-методичного матеріалу (<http://reposit.nupp.edu.ua>). У ЗВО впроваджена дистанційна система навчання на платформі Moodle, в якій здобувачі мають змогу переглядати навчальний матеріал із своїх освітніх компонентів, брати участь у контрольних заходах, а також комунікувати з викладачами. В цьому експертна група мала змогу пересвідчитись під час спілкування із студентами. На території ЗВО розташований спортивний корпус який містить клуб спортивного більярду, лабораторію кіберспорту, зал спортивно-бальних танців та черлідінгу (<https://nupp.edu.ua/page/virtualniytur.html>), а також Центр студентської культури та творчості (<https://nupp.edu.ua/page/culture-and-art.html>) що у своїй діяльності керується Положенням Центру культури та студентської творчості (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/ckist/polozhennia-km-2020.pdf>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час онлайн зустрічей з фокус-групами ЕГ проведено інтерв'ювання здобувачів освіти та викладачів, у результаті чого було підтверджено, що для здобувачів та науково-педагогічного персоналу у ЗВО забезпечується безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, зокрема, безкоштовний доступ до мережі Інтернет, безкоштовне користування інформаційними ресурсами, безкоштовний доступ до періодичних фахових видань, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності, вільний доступ до фондів та електронних каталогів бібліотеки ЗВО (<http://reposit.nupp.edu.ua>). Необхідна інформація, для навчання, викладацької (<https://nupp.edu.ua/page/documents.html>) та наукової діяльності (<https://nupp.edu.ua/page/nauka-ta-innovacii.html>) розміщена на сайті ЗВО; освітній контекст - на сайті для внутрішнього використання (<https://dist.nupp.edu.ua/login/index.php>). Здобувачам вищої освіти та НППІ надається можливість безкоштовно (вперше і повторно) перевіряти наукові розвідки на плагіат із використанням системи Unicheck (курсові роботи, публікацій) на унікальність тексту (див. підкритерій 5.4.). У межах ОП здобувачі вищої освіти мають право безоплатно представляти свої роботи для публікацій, брати участь у науково-дослідних роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах; долучатися до заходів академічної мобільності; обговорювати та вирішувати питання удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення; здійснювати вибір дисциплін у каталозі дисциплін за вибором студентів, передбачених ОП та робочим навчальним планом. Під час спілкування зі студентами ЕГ переконалися в тому, що існує співпраця зі Студентською радою університету як представницько-виконавчим органом студентського самоврядування. На безоплатній основі відбувається культурно-мистецьке життя здобувачів вищої освіти, що передбачає участь у мистецьких активностях (<https://nupp.edu.ua/page/culture-and-art.html>), у ЗВО діє Центр культури і студентської творчості (<https://nupp.edu.ua/page/culture-and-art.html>), доручення до національно-патріотичного виховання (<https://nupp.edu.ua/page/nacionalno-patriotichne-vihovannya.html>), участь у заходах студентського самоврядування (<https://nupp.edu.ua/page/studentske-samovriaduvannya.html>), а саме: чемпіонати з боулінгу, футбольному турнірі, зимових видів спорту, турнірі з міні-футболу серед команд мешканців гуртожитку, благодійних концертів, чемпіонати з настільного тенісу між мешканцями студмістечка, Шевченківські дні у гуртожитках (<https://nupp.edu.ua/page/studentske-mistechko.html>). У ЗВО проводяться заходи волонтерського спрямування. В ході спілкування було встановлено, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької й наукової діяльності в межах ОП, є доступним і безоплатним.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

На основі наданих гарантом ОП «Прикладна механіка» відеоматеріалів та дистанційного спілкування зі здобувачами, завідувачем кафедри, гарантом ОП та представниками адміністрації університету було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП, а навчальні приміщення знаходяться у відповідному до технічних вимог стані (https://pntueduua-my.sharepoint.com/:v:/g/personal/k37_nupp_edu_ua/EYEW51I3Q-pFsI-YyJ2Yki8B4AMW_KNt_7eBRxdqIKv_5A). ЗВО приділяє достатню увагу питанням безпеки студентів, про це свідчать фотоматеріали розміщені на сайті у розділі «Студентське містечко» особливості проживання у гуртожитку (<https://nupp.edu.ua/page/studentske-mistechko.html>), а також дану інформацію підтвердили представники студентського самоврядування під час зустрічі. Здобувачі вищої освіти загалом задоволені умовами навчання та проживання в гуртожитку. Органи студентського самоврядування сприяють творчій діяльності здобувачів вищої освіти, створенню необхідних умов відпочинку, пропагують здоровий спосіб життя, залучають до художньої самодіяльності, участі в конкурсах (<https://nupp.edu.ua/page/culture-and-art.html>). Безпечність освітнього середовища регламентована Положеннями «Про службу охорони» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-sluzhbu-ohorony.pdf>) та «Про відділ охорони праці» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-op.pdf>) розміщеними на сайті ЗВО. Забезпечено безперешкодний доступ до навчальних корпусів особам з інвалідністю та маломобільним групам населення. На даній ОП такі категорії студентів не навчаються. Для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів вищої освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки усім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей і завдань системи освіти в ЗВО функціонує Психологічна служба, яка в своїй діяльності керується Положенням (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-psiholog.pdf>). Під час спілкування з представником соціально-психологічної служби експертам стало відомо що проводяться опитування та анкетування до яких залучаються куратори груп, щодо задоволеності здобувачів освітнім середовищем, виникнення конфліктних ситуацій (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe78DnxRmCL7Rk1BNrcrhKOMnv62G0okXC-SgXIvJlPFYRyzA/viewform>), бесіди щодо протидії булінгу, торгівлі людьми, зміцнення моральності та ціннісність здорового способу життя (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/psihologichna-sluzhba/docs/nakaz.pdf>). В умовах епідеміологічних обмежень ЗВО забезпечує максимальну безпеку студентів і викладачів, запроваджено дистанційний режим (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/covid-19/nupp-nakaz-42.pdf>). Результати опитування щодо безпечності і задоволення освітнім середовищем розміщені на сайті ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО забезпечується освітня, соціальна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів ОП. Основним документом щодо надання освітньої та організаційної підтримки здобувачам вищої освіти є Положення про організацію освітнього процесу (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf>). Куратор здійснює первинну підтримку здобувачів з усього кола питань навчання в університеті, допомагає та інформує їх. Комунікація викладачів із здобувачами ОП здійснюється безпосередньо під час лекцій, практичних та лабораторних занять, консультацій тощо. У разі конфліктних або складних ситуацій до вирішення питань залучається завідувач кафедри, працівники деканату або адміністрація ЗВО. Інформаційна та консультативна підтримка здобувачі здійснюється через онлайн-ресурси ЗВО (<https://nupp.edu.ua>), інформаційно-аналітичний центр (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-iac.pdf>), органи студентського самоврядування (https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/Stud_samovriaduvannya.pdf), під час комунікації із викладачами кафедри, куратором групи, адміністрацією університету. Під час зустрічі здобувачі ОП підтвердили факт використання ЗВО нового каналу комунікацій Telegram Bot. Психологічна служба також виконує функції консультативної та соціальної підтримки студентів (<https://nupp.edu.ua/page/psiholog.html>). В ЗВО діє система управління якістю надання освітніх послуг і керується Настановою щодо якості (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/nastanova-yakosti-nupp-2020.pdf>). В рамках аналізу функціонування системи управління якістю університет здійснює щорічний моніторинг зовнішніх і внутрішніх аспектів шляхом анкетування (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdyWZMwYn_8IRlclY9IoodS3a35KQZaNHVwyj971bwZRS-vg/viewform), опитування щодо якості освіти здобувачів вищої освіти (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdEgk-6YxaALro7yJzwD2jSOziqb3FOYzVzt68Z17W_zvlMBQ/viewform), опитування щодо задоволеності студентів потребами, інформаційно-консультативною підтримкою та дистанційним навчанням (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe78DnxRmCL7Rk1BNrcrhKOMnv62G0okXC-SgXIvJlPFYRyzA/viewform>) з використанням Гугл-форм. В цілому НУ Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка забезпечує достатню освітню, організаційну, інформаційну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти ОП «Прикладна механіка».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми проблемами. Під час зустрічі Гарантом ОП було продемонстровано відеоролик, який містив інформацію щодо улаштування пандусів, наявності універсального підіймача для транспорту маломобільних груп населення (МГН) по сходах. Оцінкою виконання аналізу стану територій і будівель університету на відповідність державним будівельним нормам і

правилам, державним стандартам щодо забезпечення доступності для осіб з інвалідністю та інших МГН, університету виданий кваліфікаційний сертифікат (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/social-work/visnovki-mobilni-grupi.pdf>). Також в університеті діє Порядок супроводу (надання послуг) осіб з обмеженими фізичними можливостями (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/social-work/poriadok-suprovodu.pdf>) який містить в собі рекомендації щодо коректної поведінки під час спілкування з особами з інвалідністю. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування експертна група отримала інформацію про те, що в одному з навчальних корпусів почали облаштовувати спеціальний ліфт. Відповідно до Положення про відділ дистанційного навчання (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-viddil-distanc-navchannya.pdf>) ЗВО пропонує здобувачам з особливими освітніми потребами навчатися на освітній дистанційній платформі Moodle.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Після зустрічі із здобувачами та адміністративним персоналом ЗВО експертна група зробила висновки, що у разі виникнення конфліктних ситуацій студенти можуть звернутися до завідувача кафедри, психолога, представників студентського самоврядування або до керівника інституту. Нормативним документам, що регулює зазначені питання є Кодекс академічної доброчесності та академічної культури (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/akadem-dobrochesnist/kodeks-adkk-pntu-2016.pdf>), який встановлює загальну систему цінностей та пропонує загальні принципи поведінки, відповідно до яких співробітники і НПП ЗВО здійснюють свою професійну діяльність і професійні відносини, а особи, які навчаються, реалізують своє право на отримання якісної висококонкурентної освіти. Процедуру розгляду справ щодо порушення Кодексу та норм академічної доброчесності членами університетської спільноти, а також способи й методи застосування дисциплінарного впливу, здійснює Комісія з питань етики та академічної доброчесності яким є колегіальний експертно-консультативний орган, діяльність якого пов'язана із сприянням та контролем по дотриманню етичних норм і принципів академічної доброчесності, розв'язання етичних конфліктів між членами університетської спільноти і регламентується Положенням (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/akadem-dobrochesnist/polozhennia-komisii-etiki-dobrochesnosti.pdf>). Також на сайті ЗВО в розділі «Документація» (<https://nupp.edu.ua/page/documents.html>) розміщена вкладка «Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників і студентів університету», ЕГ не вдалося проаналізувати цей документ і виявити чи закріплює він права та обов'язки учасників освітнього процесу, так як дана вкладка не відкривається. Розроблено антикорупційну програму на 2021-2022 рік (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/zapobigannia-korupcii/antikorupciina-programa.pdf>), яка скерована на запобігання, виявлення, мінімізацію та усунення наслідків корупції. Проводиться внутрішня оцінка корупційних ризиків (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/zapobigannia-korupcii/zvit-rez-osin-cogup-rizikiv-2020.pdf>). В закладі працює особа яка відповідає за реалізацію антикорупційної програми – уповноважений з антикорупційної діяльності. У відповідності з антикорупційною програмою, ним розробляється конкретний перелік та опис антикорупційних заходів, які повинні реалізовуватися в цілях запобігання та протидії корупції в ЗВО. Серед здобувачів проводяться опитування в перелік яких входять питання щодо конфліктних ситуацій (див. критерій 7, підкритерій 3) з метою їх виявлення. ЗВО в цілому розробив та дотримується політики запобігання конфліктних ситуацій яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу, та залишається незрозумілою процедура вирішення таких ситуацій як сексуальне домагання, дискримінація, утиск, мобінг.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база ЗВО задовольняє у повній мірі потреби здобувачів. Достатня кількість наукових лабораторій. Сприятливий соціально-психологічний клімат та умови для навчання за ОП. НПП і здобувачі вищої освіти мають безкоштовний доступ до користування інфраструктурою ЗВО. Використання в освітньому процесі дистанційної платформи Moodle, каналу комунікацій Telegram Bot. ЗВО реалізує форма інклюзивної освіти, та приділяє значну увагу особам з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Форми анкетування та опитування здобувачів з використанням Гугл-форм знаходяться у вільному доступі на веб-сайті ЗВО, що не дозволяє об'єктивно оцінити результати такого опитування. Рекомендується: здобувачам проходити опитування під власним логіном та/або паролем; приділити більше уваги практичним навичкам використання програмного забезпечення Solidworks; розробити внутрішній нормативний документ щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій..

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зауваження, котрі навела ЕГ в ході свого аналізу, не можуть бути віднесені до критичних, а загальна характеристика критерію дозволяє визначити його рівень, як загально відповідний при наявності недоліків, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти які навчаються на ОП «Прикладна механіка». Наявні матеріально-технічні ресурси, а також в цілому достатнє навчально-методичне забезпечення освітньої програми дозволяють досягти визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Освітнє середовище є безпечним, а забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти є достатньо прозорим та дієвим.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертна група проаналізувала нормативні документи ЗВО, які спрямовані на забезпечення якості освіти освітніх програм ЗВО, а саме Положення про організацію освітнього процесу (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf>), Положення про освітні програми (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/osvitni-programi.pdf>) та засвідчує, що у вказаних нормативних документах системно прописані процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм ЗВО. Однак привертає увагу, що зазначені документи введено в дію у 2020 році, що ставить під сумнів усталеність процесу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі з студентами, що навчаються на ОП, експертна група не отримала факту підтвердження, що здобувачі вищої освіти безпосередньо або через органи студентського самоврядування були залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. ЗВО один раз на рік проводяться опитування здобувачів з використанням Гугл-форм, за результатами якого (<https://drive.google.com/file/d/1AhRK82kwjLKiWIS1NriYMfq2Hxbj70-o/view>), в навчальному плані на 2020-2024 навчальні роки, було збільшено години для вивчення іноземної мови. У експертів склалося враження що у ЗВО не сформована система реалізації зворотного зв'язку зі здобувачами, доказом цього є відсутність внутрішніх нормативних документів які б регламентували такий взаємозв'язок.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час відео-зустріч з роботодавцями було формально підтверджено їх залучення до процесу періодичного перегляду ОП. Гарант ОП, на запит експертної групи, як доказ було надіслано протокол засідання кафедри будівельних машин та обладнання №7 від 04.02.2020 року про аналіз результатів перегляду ОП «прикладна механіка», але протокол оформлений загальними висловами і не дає можливості засвідчити факт залучення стейкхолдерів до перегляду ОП. На експертну групу роботодавці справили позитивне враження, вони активно переймаються проблематикою механічної інженерії, висловили велику зацікавленість у якісних випускниках ОП, підтвердили свою активну співпрацю з гарантом ОП при розробці ОП «Прикладна механіка», виявили бажання співпрацювати з ЗВО на предмет виїзних практичних занять на підприємстві. У експертної групи склалося враження, що в цілому роботодавці не орієнтуються в механізмах їх впливу як партнерів на зміст та якість ОП. Таким чином залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП має переважно формальний характер.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЗВО в відомостях про самооцінювання було зазначено що існує відділ працевлаштування студентів і випускників (<https://nupp.edu.ua/page/pracevlashtuvannya.html>), про те ЕГ не виявлено внутрішніх нормативних документів, які б

регламентували мету формування і діяльність такого відділу. Відділом, серед основних напрямів діяльності якого є: ведення бази даних по роботодавцям та студентах-випускникам; проведення зустрічей та семінарів з питань працевлаштування випускників; контролювання укладання договорів із підприємствами на працевлаштування випускників; участь у проведенні та організації «Ярмарки вакансій» - є відділ маркетингу ЗВО, діяльність якого регламентується Положення (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-viddil-marketingu.pdf>). Під час спілкування з науково-педагогічним персоналом кафедри експертною групою було встановлено зв'язок між випускниками та викладачами ОП, доказом якого є рецензії-відгуки від випускників на ОП (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nniitm/specialities/131-pm-b/vidguki-vipusknikiv/vidguki-vipusknikiv.pdf>), Відгуки від роботодавців на випускників (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nniitm/specialities/131-pm-b/vidguki-na-vipusknikiv/vidguki-na-vipusknikiv.pdf>) (другий відгук на випускника 2017 року випуску за спеціальністю «Прикладна механіка»). На сайті кафедри будівельних машин та обладнання створена база даних випускників кафедри (<https://nupp.edu.ua/page/kafedra-budivelnikh-mashin-ta-obladnannya.html>), інформації щодо випускників даної ОП «Прикладна механіка» на сайті ЕГ не виявлено. Зі слів здобувачів, які навчаються на ОП «Прикладна механіка», вони знають про можливості кар'єрного зростання. Зовнішні стейкхолдери, які були залучені до оновлення ОП «Прикладна механіка» у 2020 році, запевнили у перспективності даної ОП на ринку праці, адже у випускників сформовані компетентності, які дозволяють їм бути конкурентоспроможними. Спілкування з роботодавцями підтверджує потребу у кваліфікованих фахівцях даної ОП та готовність працевлаштування випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група не отримала підтвердження дієвих механізмів, які б дозволили ЗВО вчасно виявляти недоліки ОПП та процедур реагування на виявлені факти. На думку експертів, це можливо пов'язане з тим, що така система є недієвою та потребує вдосконалення. Під час спілкування з керівництвом та менеджментом ЗВО було виявлено повне розуміння всіх задач, які постають для забезпечення якості вищої освіти, системність в підходах до їх реалізації та наполегливе бажання досягти запланованих результатів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У зв'язку з первинною акредитацією ОП зауваження попередніх акредитацій відсутні, але на підставі інших акредитацій було впроваджено для використання на безоплатній основі ліцензійне програмне забезпечення Solidworks EDU Edition 20-21. (<https://nupp.edu.ua/news/it-kompaniya-podaruvala-universitetu-dvi-tisyachi-litsenzyi-solidworks-edu.html>) для викладання дисциплін циклу професійної підготовки.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час роботи ЕГ підтверджено, що у ЗВО реалізуються принципи культури якості освіти: автономія; прозорість; партнерство; об'єктивність; академічна доброчесність; запобігання корупції. З'ясовано, що дані принципи сприймаються як корисні та належні всіма учасниками академічної спільноти ЗВО. Культура якості досягається зокрема через: Кодекс академічної доброчесності та академічної культури (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/akadem-dobrochesnist/kodeks-adkk-pntu-2016.pdf>); Настанова щодо якості (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/nastanova-yakosti-nupp-2020.pdf>), яка регламентує систему управління якістю Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», встановлює структуру й основні положення системи управління якістю ЗВО, визначає процедури та методи досягнення відповідного рівня якості надання послуг у галузі освіти і наукової діяльності згідно з вимогами чинного законодавства України в галузі освіти та наукової діяльності та вимогами ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015), і застосовується в усіх сферах діяльності університету, з метою направлення й скеровування учасників, залучених до постійного поліпшення процесу надання послуг, до прийняття рішень. Академічна спільнота приймає активну участь у розвитку та покращенні ОП. Це було виявлено під час зустрічей експертної групи з гарантом ОПП, адміністрацією ЗВО, викладачами та завідувачим кафедри. Про широку інтегрованість академічної спільноти до формування культури якості в ЗВО, яка сприяє постійному розвитку ОП, свідчить один з елементів дотримання академічної доброчесності - перевірка на плагіат кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, хоча ЕГ документального підтвердження цього факту не виявила, але під час спілкування з особою відповідальною на кафедрі за перевірку кваліфікаційних робіт на плагіат Васильєвим О.С. та проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи Коробко Б.О. він був зазначений.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Наяві у вільному доступі на веб-сайті ЗВО рецензії - відгуки на ОП від стейкхолдерів (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/main/struct/nniitm/specialities/131-pm-b/vidguki-propozicii/vidguki-ta-propozicii.pdf>). Академічна спільнота повністю розуміє та сприймає необхідність формування культури якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості (ВСЗЯ) не має необхідної нормативно-правової бази для ефективного функціонування. Зокрема відсутні нормативні документи, щодо функціонування «Ради з якості» (про діяльність якої задували під час інтерв'ю), політики та структури ВСЗЯ. Недостатня поінформованість стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти щодо можливості їх залучення до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Рекомендується: розробити внутрішній нормативний документ щодо формування системи реалізації зворотного зв'язку зі здобувачами; розробити заходи стимулювання щодо участі здобувачів у удосконаленні навчального процесу через процедуру періодичного перегляду ОП; ЗВО звернути увагу на розширення шляхів залучення роботодавців до перегляду ОП, задля її покращення та удосконалення.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Попри те, що функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти потребує подальшого вдосконалення, експертною групою встановлено, що процедури і політики забезпечення якості належним чином сприймаються всіма членами академічної спільноти ЗВО. Адміністрація ЗВО та гарант ОП демонструють досить чітке бачення шляхів нормативного врегулювання зазначених процедур на інституційному рівні, а також безпосередньої їх реалізації під час моніторингу та перегляду освітньої програми. З огляду на це вважаємо, що висловлені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітньої програми.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО створені чіткі та зрозумілі правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Документи оприлюднені на офіційному веб-сайті (<https://nupp.edu.ua>), та знаходяться у вільному доступі. Внутрішні освітні процеси в ЗВО регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf>), Положенням про екзаменаційну комісію (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/ekzamenatsiina-komisija.pdf>), Положенням про семестровий контроль (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/semestr-kontrol.pdf>), Положенням про відділ дистанційного навчання (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-viddil-distanc-navchannya.pdf>), Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/vilnii-vybir-disciplin.pdf>), Колективним договором (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/kol-dogovir-admin-trud-kol-20-23.pdf>) та багатьма іншими документами, що розміщені на сайті ЗВО. Так як інформація у деяких розділах є недостатньо структурованою та упорядкованою, це створює певні труднощі під час пошуку необхідної інформації.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертна група не мала змоги пересвідчитися у тому, що ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП або змін до неї оприлюднює на своєму веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів. Таблицю пропозицій або будь який інший документ який свідчив би про факт громадського обговорення (<https://nupp.edu.ua/page/gromadske-obgovorennya-osvitnikh-program.html>) ОП не було оприлюднено.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО розміщена затверджена 26.02.2020 року вченою радою бакалаврська ОП «Прикладна механіка» (<https://nuppp.edu.ua/uploads/files/o/main/page/licenzuvannia-ta-akredetacia/nniitm/opp/2020/131-pm-b.pdf>). Цей документ відображає загальну інформації, мету, характеристику ОП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компоненти, нормативний зміст підготовки бакалаврів (результати навчання), ресурсне забезпечення реалізації програми, інформацію про академічну мобільність, перелік компонентів ОП, структурно-логічну схему ОП, форми атестації, матрицю відповідності компетентностей дескрипторам НРК тощо. Тим не менш доступ до інформації є дещо ускладненим у зв'язку з технічними складностями під час роботи з сайтом ЗВО. Однак загальні політики університету свідчать про його відкритість, публічність та прозорість.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Внутрішня нормативно-правова база, яка знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗВО. Наявність повної інформації про ОП на сайті, яка дозволяє усім стейкхолдерам ознайомитися з її складовими.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутнє публічне розміщення наданих рекомендацій від стейкхолдерів щодо удосконалення ОП «Прикладна механіка». З метою удосконалення рекомендується після громадського обговорення ОП оприлюднювати уніфіковану таблицю із пропозиціями та пропозиціями на сайті університету. Також рекомендується розглянути можливість щодо оптимізації сайту університету та впорядкування розміщення на ньому інформації. На сайті ЗВО не зазначено, коли саме була викладена інформація про освітню програму.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО на своєму веб-сайті надає у вільному та публічному доступі всі необхідні документи. Зауваження, котрі навела ЕГ в ході свого аналізу, не можуть бути віднесені до критичних, а загальна характеристика критерію дозволяє визначити його рівень, як загально відповідний при наявності недоліків, що не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Програма візиту 24702 (уточнена).pdf	iYODtFxEq6g7LfM/fZ1cuMkg0IyEwfgLx5ZGJNJGYa A=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дзюра Володимир Олексійович

Члени експертної групи

Мельничук Микола Дмитрович

Іщенко Юлія Олександрівна